

HRVATSKA REVIZORSKA KOMORA

Zagreb, Radnička cesta 52/V

Zagreb, 4. ožujka 2022.

Revizija godišnjih financijskih izvještaja za 2021. – događaji nakon datuma bilance (vojne aktivnosti Rusije na teritoriju Ukrajine i međunarodne sankcije za Rusiju)

U okolnostima primjene sveobuhvatnih sankcija prema Ruskoj Federaciji (dalje: Rusija) zbog vojnih aktivnosti na teritoriju Ukrajine, a koje posljedično, izravno i neizravno, djeluju i na gospodarstvo Republike Hrvatske, Upravno vijeće Hrvatske revizorske komore je iste razmatralo u kontekstu zahtjeva za dodatnim profesionalnim prosudbama i reakcijama angažiranih revizora u revizijama godišnjih financijskih izvještaja 2021. za poduzetnike na čije poslovanje navedeni događaji već imaju utjecaj ili postoji mogućnost utjecaja.

U tom smislu, revizore se upućuje da za angažmane, gdje je primjenjivo, obrate pažnju na sljedeće:

Spomenuta događanja započela su krajem veljače 2022., odnosno nakon datuma bilance - 31. prosinca 2021., pa s toga imaju obilježje naknadnih događaja s mogućim utjecajem na sposobnost vremenski neograničenog poslovanja revidiranog subjekta. Navedeno upućuje revidiranog subjekta i revizora da procijene je li ovi događaji zahtijevaju dodatna razmatranja i moguće promjene stanja bilance na datum 31. prosinca 2021. ili ne, te da razmotre utjecaj ovih događaja na poslovanje revidiranog subjekta i objave (u bilješkama) procjena financijskih učinka tih događaja u sljedećem izvještajnom razdoblju.

Slijedom navedenog, angažirani revizor će do datuma revizorova izvješća:

- ispitati aktualnost pretpostavki posloводства o neograničenosti poslovanja, te prosuditi je li posloводство dokazalo primjerenost pretpostavki o vremenskoj neograničenosti poslovanja u financijskim izvještajima, s obzirom na povećanu razinu neizvjesnosti. Vezano za revizijske postupke koje će revizor provesti, primijeniti MRevS 570 (izmijenjen) - *Vremenska neograničenost poslovanja*
- ispitati prikladnost objava posloводства o utjecaju primjene sankcija za Rusiju i utjecaju direktnih posljedica vojnih djelovanja Rusije na teritoriju Ukrajine u vidu materijalnih šteta i povezanih neizvjesnosti. Vezano za revizijske postupke koje će revizor provesti, primijeniti MRevS 560 - *Naknadni događaji*

- osigurati da objave posloводства u revidiranim financijskim izvještajima na odgovarajući način opisuju stanje i izgled revidiranog subjekta, vodeći računa o zaštiti javnog interesa i interesa korisnika financijskih izvještaja, te razmotriti svoje odgovornosti u odnosu na druge informacije koje posloводство prezentira u financijskim izvještajima, a u skladu sa zahtjevima MRevS 720 (izmijenjen) - *Odgovornosti revizora u vezi s ostalim informacijama.*

U okviru ovih dodatnih razmatranja revizor će, ako je primjenjivo, ponovno razmotriti procjene posloводства o neograničenosti poslovanja, a pored ostalih za sljedeće:

- **nadoknadivost imovine** (npr. postojeća potraživanja, nefinancijska imovina na datum bilance) **na teritoriju Rusije/Ukrajine** - kupci iz područja i imovina u Ukrajini/Rusiji;
- **tržišta poslovanja** - očekivanja posloводства vezano za prodaju na području Rusije/Ukrajine, utjecaji na nadoknadivost proizvodne opreme/postrojenja u slučaju nestanka (dijela) tržišta na istom području;
- **elastičnost tržišta** - (ne)mogućnost promjene izlaznih cijena (ugovori s kupcima koji imaju fiksne cijene koje nije moguće raskinuti) u slučaju velikih promjena ulaznih cijena (npr. energenti, značajne sirovine i komponente) ili, u još ekstremnijem slučaju, privremene nedostupnosti određenih inputa i s tim povezanih utjecaja nadoknadivosti imovine;
- učinci **promjene tečajeva i povećanje valutnog rizika** uslijed aktualnih zbivanja;
- utjecaj ovih događaja na potrebu priznavanja neizbježnih troškova ispunjenja **štetnih ugovora** u skladu sa zahtjevima MRS 37 i s tim povezanu potrebu priznavanja troškova rezerviranja učinaka postojećih ugovora s partnerima povezanih izravno ili neizravno s Rusijom/Ukrajinom;
- utjecaj ograničenja raspolaganja i/ili blokiranja novčanih tokova na **izvršenje poslovnih transakcija** i mogućnost **pristupa drugim izvorima financiranja.**

Dodatna razmatranja i reakcije revizora u vezi spomenutih događaja nakon datuma bilance mogu imati sljedeće utjecaje na izvješće neovisnog revizora¹:

- za subjekte od javnog interesa, ključna revizijska pitanja (KAM) povezana s dodatnim revizorskim radom zbog učinaka vojnog djelovanja Rusije na teritoriju Ukrajine i primjene sankcija za Rusiju (npr. vrijeme posvećeno reviziji, opis pristupa u reviziji grupe, objašnjenje da ima/nema materijalne neizvjesnosti ili neizvjesnosti za neprekidnost poslovanja)

---

¹ sljedeći MRevS su relevantni:

- MRevS 700 (izmijenjen) - *Formiranje mišljenja i izvješćivanje o financijskim izvještajima*
- MRevS 701 (izmijenjen) - *Priopćavanje ključnih revizijskih pitanja u izvješću neovisnog revizora*
- MRevS 705 (izmijenjen) - *Modifikacije u mišljenja u izvješću neovisnog revizora*
- MRevS 706 (izmijenjen) - *Točke za isticanje pitanja i točke za ostala pitanja u izvješću neovisnog revizora*

- odjeljak „Isticanje pitanja“ (npr. isticanje značajnog naknadnog događaja koji je objavljen u financijskim izvještajima ili isticanje značajne nesigurnost koja proizlazi iz vojnih djelovanja Rusije na teritoriju Ukrajine i učinaka sankcija za Rusiju)
- značajna nesigurnost u vezi s odjeljkom „Vremenska neograničenost poslovanja“
- kvalificirano mišljenje ili negativno mišljenje (npr. zbog neprimjerenih objava posloводства u financijskim izvještajima ili zbog neizvjesnosti vremenski neograničenog poslovanja)
- kvalificirano mišljenje ili suzdržavanje od mišljenja (npr. zbog ograničenja opsega revizije i nemogućnosti pribavljanja dovoljno odgovarajućih revizijskih dokaza ili se revizija uopće ne može provesti zbog neočekivanih događaja).

S obzirom na okolnost da su opisani događaji nakon datuma bilance nastupili u završnoj fazi revizije financijskih izvještaja za 2021. godinu, što od revizora zahtijeva dodatni angažman, upućuje se revizore da istome pristupe s dužnom pažnjom i sukladno načelima profesionalne etike o integritetu, objektivnosti, dužnoj pažnji i profesionalnoj kompetentnosti.